

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **I. S.**, zastoupen Mgr. Dr. Petrem Skalkou, advokátem se sídlem Prostějov, Olomoucká 2613/4, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Praha 5, Na Popelce 2/16, proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 25. 10. 2010, č. j. 185/2010-NBÚ/07-OP, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2014, č. j. 7A 206/2010 - 67,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2014, č. j. 7 A 206/2010 - 67, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „stěžovatel“) ze dne 28. 7. 2010, č. j. 68674/2010-NBÚ/P, nebylo žalobci vydáno osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Důvěrné“, neboť z utajovaných informací získaných zpravodajskou službou bylo zjištěno, že je u něj dáno bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (dále „zákon o ochraně utajovaných informací“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, který byl rozhodnutím ředitele žalovaného ze dne 25. 10. 2010, č. j. 185/2010-NBÚ/07-OP, zamítnut a prvoinstanční rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutí o rozkladu napadl žalobce správní žalobou, v níž tvrdil, že ačkoli nebyl v bezpečnostním řízení zastoupen, je ve výroku stěžovatele zastoupení uvedeno. Dále namítl, že jsou rozhodnutí správních orgánů nesprávná a vycházejí z neúplně zjištěného skutkového stavu. Nesouhlasil také s postupem, jakým stěžovatel odkázal na utajované informace a podotkl, že s ním měl být veden bezpečnostní pohovor znovu poté, co byly shromážděny listiny svědčící v jeho neprospěch. V závěru žalobce navrhl, aby soud zjistil, zda skutečně existují důvody pro utajení některých informací, na jejichž základě stěžovatel rozhodl.

Rozsudek Městského soudu v Praze

Rozsudkem ze dne 12. 6. 2014, č. j. 7 A 206/2010 – 67, Městský soud v Praze (dále „městský soud“) podle § 76 odst. 1 písm. c) a § 78 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) obě správní rozhodnutí zrušil a věc stěžovateli vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud se nejprve zabýval otázkou včasného podání správní žaloby. Zjistil, že uvedená otázka úzce souvisí s posouzením obsahu plné moci, kterou žalobce udělil dne 30. 8. 2010 Mgr. Dr. Petru Skalkovi. Městský soud k tomu uvedl, že z textu plné moci nelze jednoznačně určit, zda byl zástupce zmocněn jen k nahlédnutí do spisu či k zastupování žalobce v průběhu celého řízení, a bylo proto na stěžovateli, aby žalobce k vyjasnění plné moci vyzval. Neučinil-li tak bylo nezbytné postupovat v souladu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch účastníka“ a s žalobcem jednat tak, jako by byl zástupce zmocněn jen k nahlížení do spisu. V takovém případě mu tudíž nemělo být správní rozhodnutí doručeno. Za relevantní počátek lhůty k podání žaloby je tak nutné vzít den, kdy bylo rozhodnutí doručeno přímo žalobci. Ze správního spisu soud zjistil, že napadené rozhodnutí bylo doručeno fikcí dne 8. 11. 2010, přičemž žaloba byla podána faxem dne 30. 11. 2010 a tedy ve lhůtě dle § 133 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací.

Následně se městský soud zabýval nakládáním s utajovanými informacemi a zaměřil se na otázku konkurence dvou legitimních, avšak navzájem protichůdnými zájmů – zájmu na zajištění spravedlivého procesu a zájmu na utajení informací. Zdůraznil přitom roli soudu, jakožto garanta práva na spravedlivý proces. Ve vztahu k odůvodnění správního rozhodnutí městský soud konstatoval, že stěžovatel postupoval v souladu se zákonem, pokud na utajované informace pouze odkázal. Podstatné je, že rozhodnutí obsahuje dostatečně určité úvahy, kterými se stěžovatel při hodnocení utajovaných informací řídil. Nelze jej proto označit za nepřezkoumatelné. Městský soud se neztotožnil ani s námitkami, kterými se žalobce pokoušel zpochybnit postup při vedení bezpečnostního pohovoru, včetně následné interpretace tam uvedených skutečností.

Dále se městský soud zabýval povahou a obsahem utajovaných informací (č. j. V7-276/2010-BIS-1 a č. j. D20-40/2010-BIS-1), přičemž dospěl k závěru, že k jejich utajení není důvod. Skutečnosti, které jsou v nich obsaženy, a které stěžovatel považoval za závažnou činnost proti zájmům České republiky spjatou s povinností mlčenlivosti, totiž byly žalobci sděleny jeho bývalým zaměstnavatelem v době trvání pracovního poměru. Za této situace tak není dán základní předpoklad pro utajení informací, neboť utajovaná skutečnost je účastníku známa. Vzhledem k tomu, že šetření okolností souvisejících s předchozím pracovním zařazením se předpokládá rovněž v rámci bezpečnostního řízení, je dle městského soudu vyloučeno ohrožení metod používaných zpravodajskou službou. Žalobce tak měl být s výsledky šetření zpravodajské služby seznámen a měla být mu dána možnost uplatnit proti nim námitky. Postupem stěžovatele, respektive zpravodajské služby, bylo žalobci odepřeno právo seznámit se s podklady, které byly důvodem pro nevydání osvědčení, čímž bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Městský soud proto zrušil jak napadené rozhodnutí o rozkladu, tak prvoinstanční rozhodnutí stěžovatele.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 10. 9. 2014 napadá stěžovatel rozsudek městského soudu z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., přičemž namítá, že správní žaloba nebyla podána včas a napadá názor soudu, že by měly být utajované informace odtajněny v rámci správního řízení.

pokračování

Konkrétně uvádí, že plnou moc udělenou Mgr. Dr. Petru Skalkovi považoval za plnou moc generální a pozastavuje se nad tím, že by osoba s právníkým vzděláním zvolila pro nahlížení do spisu formát generální plné moci s doplňujícím odstavcem vztahujícím se jen k nahlížení do spisu. Má za to, že v souladu s plnou mocí správně zaslal rozhodnutí zástupci, a lhůta pro podání žaloby se proto měla počítat ode dne, kdy bylo rozhodnutí zástupci doručeno. Podotýká dále, že žalobci byla zaslána pouze kopie správního rozhodnutí, k čemuž ho vedla zkušenost z předchozích let, kdy zastoupení účastníci nebyli svými zástupci o rozhodnutí včas informováni.

V další části kasační stížnosti se stěžovatel zabývá povahou utajovaných informací a možnostmi jejich odtajnění. Má za to, že samotná skutečnost, že je utajovaná informace účastníku známa, ještě neznamená změnu jejího stavu utajení. Dodává, že konstrukce zastávaná městským soudem nemá oporu v zákoně o ochraně utajovaných informací a zdůrazňuje, že utajení určité informace je její obecnou vlastností, která se projevuje vůči každému, bez ohledu na to, zda je někomu známa či nikoli. S poukazem na zákonná ustanovení konstatuje, že o utajení informace rozhoduje její původce, přičemž v případě předmětných písemností trvá zpravodajská služba na jejich utajení v režimu „Vyhrazené“. Dle původce informací trvají jak materiální, tak formální důvody pro jejich utajení.

Stěžovatel se dále domnívá, že se měl městský soud zabývat spíš otázkou, zda lze žalobci zajistit k utajovaným informacím přístup. V tomto směru zdůrazňuje, že bylo na městském soudu, aby žalobce v rámci soudního řízení s informacemi seznámil a v souladu s § 45 odst. 6 s. ř. s. mu umožnil do utajované části spisu nahlédnout. V tomto ohledu stěžovatel připomíná rovněž judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k rozdílnému přístupu k utajovaným informacím v rámci správního a soudního řízení. Má za to, že zatímco soud má v řízení možnost takové informace účastníku poskytnout, ve správním řízení pro tento postup prostor není. Pokud tedy městský soud stěžovatele zavázal k poskytnutí utajovaných informací ve správním řízení, zavázal jej k porušení zákona.

Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil dne 3. 11. 2014. K rozsahu plné moci udělené Mgr. Dr. Petru Skalkovi poznamenal, že se nejednalo o generální plnou moc, nýbrž o plnou moc oprávněnou zástupce k nahlédnutí do spisu, což bylo opakovaně uvedeno i v žádosti o nahlédnutí.

K povaze utajovaných informací následně odkazuje na vyjádření zpravodajské služby, že ve smyslu § 133 odst. 2 zákona o utajovaných informacích nejsou předmětné zprávy takového charakteru, aby to mohlo mít za následek ohrožení či vážné narušení její činnosti, a proto netrvá na jejich označení ve smyslu odst. 3 tohoto ustanovení. Domnívá se, že stěžovatel neuvedl, jaká újma by byla České republice způsobena, pokud by se s podklady seznámil.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen zaměstnancem disponujícím právníkým vzděláním a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přítom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti explicitně uvedl, že rozsudek městského soudu napadá z důvodu nesprávného posouzení právní otázky, tedy dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud však zjistil, že stěžovatelova argumentace se týká spíše kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) a c) s. ř. s. Stěžovatel totiž namítá zejména vadu v řízení před soudem, spočívající v tom, že soud žalobce s utajovanými informacemi sám neseznámil, a opožděnost správní žaloby. Z logiky věci vyplývá vhodnost se nejprve zabývat otázkou opožděnosti správní žaloby a případným důsledkem takové skutečnosti. K této problematice se zdejší soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 28. 1. 2010, č. j. 4 Ads 154/2009 - 35, kde uvedl, že „[p]okud soud projedná a meritorně rozhodne o opožděné žalobě, jeho řízení je třeba podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. považovat za zmatečné, neboť chyběly podmínky řízení. K této vadě přiblíží Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 s. ř. s. z úřední povinnosti.“

Ve vztahu k tvrzené opožděnosti žaloby musel Nejvyšší správní soud především vyjasnit, jakou povahu měla plná moc udělená žalobcem Mgr. Dr. Petru Skalkovi. Pokud by se jednalo o plnou moc generální, odvíjela by se lhůta pro podání žaloby od data, kdy bylo napadené rozhodnutí doručeno právnímu zástupci (27. 10. 2010). Naopak opravňovala-li by plná moc Mgr. Dr. Petra Skalku pouze k nahlédnutí do správního spisu, počítala by se lhůta k podání žaloby až od doby, kdy bylo napadené rozhodnutí doručeno přímo žalobci (8. 11. 2010). Vzhledem k tomu, že správní žaloba byla podána faxem dne 30. 11. 2010 (originál doručen v zákonné lhůtě dle § 37 odst. 2 věta druhá s. ř. s.), přičemž v souladu s ustanovením § 133 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací je lhůta pro podání žaloby 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jednalo by se v prvním případě o žalobu podanou opožděně, zatímco ve druhém případě o žalobu podanou v rámci uvedené lhůty (do 8. 12. 2010).

Ze správního spisu zdejší soud zjistil, že Mgr. Dr. Petr Skalka požádal o nahlédnutí do spisu dne 31. 8. 2010 a k žádosti přiložil spornou plnou moc ze dne 30. 10. 2010. Obsah plné moci Nejvyšší správní soud interpretoval také s ohledem na vlastní judikaturu (rozsudek ze dne 24. 8. 2012, č. j. 5 Afs 36/2011 – 55), ze které vyplývá, že nejasnosti týkající rozsahu zmocnění zvoleného zástupce je třeba odstranit v souladu s povahou plné moci, jakožto jednostranného písemného právního úkonu zastoupeného. Interpretace právních úkonů (nyní jednání) se dříve řídila úpravou obsaženou v zákoně č. 40/1964 Sb. a nově se řídí zákonem č. 89/2012 Sb. (starý a nový občanský zákoník). Podle § 35 odst. 2 starého občanského zákoníku se vykládají písemné právní úkony prostřednictvím jejich jazykového vyjádření, avšak také dle vůle subjektů, není-li jazykové vyjádření vůle v rozporu s vůlí samotnou (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2008, č. j. 1 Afs 32/2008 – 66). Nový občanský zákoník interpretaci založenou na vůli subjektů ještě posiluje v ustanovení § 555 a následujících, zakotvujících nezbytnost vykládat právní jednání (dříve úkon) především v souladu s jeho obsahem a úmyslem jednatelů. V daném případě je stěžejní vycházet z projevu vůle mezi zmocněncem a zmocnitelem při uzavírání dohody o zastoupení, přičemž k pochopení jejího obsahu slouží rovněž širší kontext jejich jednání před udělením plné moci a poté. V tomto ohledu zdejší soud odkazuje na žádost ze dne 31. 8. 2010, v níž zástupce explicitně uvádí, že mu byla plná moc udělena k nahlédnutí do spisu. Před rozhodnutím o rozkladu navíc podal sám žalobce ještě vyjádření, v němž uvedl, že Mgr. Dr. Petru Skalkovi udělil plnou moc pro nahlédnutí do spisu. V kontrastu s tím lze poukázat na plnou moc ze dne 25. 11. 2010, kterou žalobce nepochybně zmocnil Mgr. Dr. Skalku k zastupování v řízení před správním soudem. Tato plná moc je obsahově totožná s plnou mocí ze dne 30. 10. 2010, avšak právě až na odstavec druhý, jímž byla dřívější plná moc specifikována jen pro účel nahlédnutí do správního spisu. Vůle zmocněnce i zmocnitele je z těchto dokumentů jasně patrná a lze tedy konstatovat, že i ze samotného znění plné moci je zřejmé, že původně generální plnou moc žalobce omezil na úkony související s nahlédnutím do spisu. V takovém případě měl stěžovatel doručovat rozhodnutí o rozkladu žalobci a nikoli Mgr. Dr. Petru Skalkovi. V tomto kontextu je úvaha

pokračování

stěžovatele o určité nešikovnosti formulace plné moci irelevantní. Lhůtu k podání správní žaloby je tudíž nutné počítat ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno žalobci, tedy od 8. 11. 2010. V tom případě ovšem byla správní žaloba podána ve lhůtě dle § 133 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací a městský soud postupoval správně, pokud o ní meritorně rozhodl.

Následně se Nejvyšší správní soud zabýval stěžejní námitkou stěžovatele, v níž městskému soudu vytyká, že jej do dalšího řízení zavázal k postupu, který je v rozporu se zákonem. Za klíčovou lze přitom označit otázku, zda stěžovatel (správní orgán) může v rámci bezpečnostního řízení seznámit účastníka s utajovanou informací, která je účastníku známa, přestože původce informace na jejím utajení trvá.

V nyní posuzované věci jsou utajovanými informacemi výsledky šetření zpravodajské služby, na jejichž základě dospěl stěžovatel k závěru, že u žalobce existuje jisté bezpečnostní riziko. Předmětné informace byly zpravodajskou službou klasifikovány stupněm utajení „Vyhrazené“ a „Důvěrné“, přičemž v průběhu soudního řízení zpravodajská služba sdělila, že na jejich utajení nadále trvá. U dokumentu č. j. D20-40/2010-BIS-1, který byl dříve klasifikován stupněm utajení „Důvěrné“, navíc došlo ke změně klasifikace na stupeň utajení „Vyhrazené“. Dle zpravodajské služby je stěžejním důvodem pro utajení informací skutečnost, že je z jejich obsahu zřejmé, jaké metody zpravodajská služba při šetření používá. Nejvyšší správní soud tak vzal za prokázané, že v případě dokumentů č. j. V7-276/2010-BIS-1, a č. j. D20-40/2010-BIS-1, se jedná o utajované informace ve smyslu § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací, na jejichž utajení původce informací trvá.

Ochrana utajovaných informací je mimo jiné zajišťována personální bezpečností spočívající ve výběru osob, které mají mít k utajovaným informacím přístup [§ 5 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací]. Přístup k utajovaným informacím přitom mají zajištěny jen ty osoby, které je nezbytně potřebují k výkonu své činnosti a disponují oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení „vyhrazené“ a osvědčením fyzické osoby příslušného stupně utajení. Zároveň musí být tyto osoby poučeny a splňovat i další podmínky vymezené zákonem. Před ostatními osobami musí být utajované informace chráněny a to i v průběhu bezpečnostního řízení, v němž správní orgán z takových informací vychází. Z důvodu jejich ochrany je účastník bezpečnostního řízení omezen v přístupu k utajovaným částem bezpečnostního svazku, přičemž, na rozdíl od jiných typů správního řízení, postačí, když se v konečném rozhodnutí uvede odkaz na podklady (utajované informace), z nichž správní orgán vycházel (srovnej § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací). Značně nevýhodné postavení účastníka bezpečnostního řízení je do jisté míry kompenzováno pravomocí soudu, který o správní žalobě neúspěšného účastníka správního řízení rozhoduje. Správní soud totiž může provádět dokazování i ohledně obsahu utajovaných skutečností (§ 133 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací a přiměřeně rovněž rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2008, č. j. 2 As 31/2007 – 107). V takovém případě ovšem nelze utajované informace z nahlížení vyloučit (§ 45 odst. 4 s. ř. s.) a účastník má možnost se s nimi seznámit. Pouze výjimečně, z důvodu možného ohrožení nebo vážného narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie, může předseda senátu rozhodnout, že části spisu obsahující utajované informace budou z nahlížení vyloučeny (viz § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací).

Ze shora uvedeného vyplývá, že na rozdíl od soudu, nemá stěžovatel pravomoc seznámit účastníka bezpečnostního řízení s utajovanými informacemi. V souladu se zákonem je totiž povinen chránit v bezpečnostním řízení utajované informace před osobami, které k nim nemají dle příslušné právní úpravy přístup. Stěžovatel nemá zákonné zmocnění k tomu, aby obsah utajované informace, či stupeň utajení, jakkoli posuzoval a následně rozhodoval, zda s ní lze účastníka seznámit. Je výhradně na původci informace, aby o jejím utajení rozhodl

a v souladu s § 21 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací vyznačil stupeň jejího utajení, popřípadě dle § 22 odst. 2 tohoto zákona stupeň utajení změnil či zrušil.

Rozdílné možnosti postupu měl ve vztahu k utajovaným informacím městský soud. Především bylo jeho povinností rozhodnout v souladu s § 45 odst. 3 s. ř. s. a § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací, zda budou utajované části správního spisu z nahlédnutí vyloučeny či nikoli. Pokud tak neučinil, bylo řízení zatíženo vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., kterou je třeba vnímat v kontextu argumentace Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 25. 2. 2010, č. j. 1 As 83/2009 – 60: „[t]uto vadu nemůže zhojit skutečnost, že žalobce ani jeho zástupce nablédnout do spisu výslovně nepožadovali, neboť povinnost předsedy senátu rozhodnout o této věci je výslovně uložena zákonem, a to jak zvláštním ustanovením § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., tak i § 45 odst. 3 s. ř. s.“ Rovněž v rámci samotného přezkumu napadeného rozhodnutí se městský soud dopustil pochybení, jež vyústila v relevantní vady řízení. Nejprve soud aproboval postup stěžovatele, který v souladu s § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací pouze odkázal na předemtná sdělení zpravodajských služeb, aby posléze dospěl k závěru, že stěžovatel měl žalobce s výsledky šetření zpravodajských služeb seznámit, neboť pro jejich utajení není dán důvod. Tento vnitřní rozpor vychází z chybně pojatého předmětu soudního řízení. Úkolem soudu bylo v rámci žalobních bodů především zkoumat, zda stěžovatel postupoval v souladu se zákonem a jeho závěry vycházejí z dostatečně zjištěných skutkových okolností. Vzhledem k tomu, že důvod, pro který nebylo žalobci vydáno osvědčení, vycházel výhradně z utajovaných informací, bylo nutné výsledky šetření zpravodajské služby prostudovat a z hlediska jejich obsahu hodnotit zákonnost napadeného rozhodnutí. Bylo tedy nezbytné, aby předsedkyně senátu rozhodla, zda lze žalobce s obsahem příslušných informací seznámit, a následně určit, jakým způsobem se bude provádět dokazování. Z přípisu stěžovatele ze dne 2. 6. 2014 je přitom zřejmé, že zpravodajská služba nepovažuje předmětné informace ve smyslu § 133 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací za informace způsobilé její činnost ohrozit, a městskému soudu tudíž nic nebránilo, aby k nim žalobci zajistil přístup. Místo toho však městský soud hodnotil samotnou povahu utajovaných informací, respektive řešil otázku, zda je dán důvod pro jejich utajení i v rámci bezpečnostního řízení. To však nebylo předmětem daného řízení a soudu ani takové hodnocení nepřislouží. Městský soud měl pouze zkoumat, zda je informace způsobilá ohrozit činnost zpravodajské služby nebo policie a na základě toho rozhodnout, je-li s ní možno žalobce seznámit či nikoli.

Za jakých podmínek poskytují soudy ochranu účastníkům bezpečnostních řízení v případech, kdy správní orgán čerpá podstatné údaje z utajovaných skutečností, detailně popsal zdejší soud již ve shora citovaném rozsudku ze dne 25. 2. 2010, č. j. 1 As 83/2009 – 60. Uvedl tehdy, že „účastník bezpečnostního řízení není oprávněn nablížet do utajované části bezpečnostního svazku a žalovaný není povinen uvádět ve svých rozhodnutích důvody, které jsou utajovanými informacemi; postačí na ně pouze odkázat. Současně však musí být účastníkovi bezpečnostního řízení na základě jeho žaloby poskytnuta ochrana soudy ve správním soudnictví, a to za těchto podmínek:

1) z nablížení lze (respektive za podmínek § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. je nutno) v rámci soudního řízení vyloučit ty části spisu, které obsahují utajované informace;

2) z nablížení obecně nelze vyloučit části spisu, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem (za podmínek § 46 odst. 6 s. ř. s., ve spojení s § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.); k takovému vyloučení by mohlo dojít pouze v případě možného ohrožení nebo vážného narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie, přičemž i v takovém případě by měl soud zvážit možnost poskytnout účastníkovi bezpečnostního řízení (žalobci) alespoň anonymizované či agregované údaje;

pokračování

3) pokud by vůbec nebylo možné poskytnout žalobci přístup k utajovaným informacím být v určité omezené formě, není soud vázán žalobními body a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví důležitými.“

Stěžovatel správně poznamenal, že utajení informace představuje její objektivní vlastnost, o které rozhoduje výhradně její původce. V tomto ohledu je proto irelevantní, zda je utajovaná informace účastníku známá či nikoli. Pro původce totiž může být dostatečným důvodem k utajení pouhá skutečnost, že nějakou informací disponuje.

Závěrem lze proto konstatovat, že stěžovatel v řízení nepochybil, pokud žalobce s utajovanými informacemi neseznámil. Naopak na městském soudu bylo posoudit, zda utajované informace obsahují natolik závažné skutečnosti, že je v případě žalobce možné uvažovat o bezpečnostním riziku ve smyslu § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací. V rámci soudního řízení byl dostatečný prostor žalobce s utajovanými informacemi seznámit a výsledky dokazování promítnout do meritorního rozhodnutí. Tyto možnosti ovšem nedává zákonná úprava stěžovateli, který v rámci bezpečnostního řízení utajované informace odtajnit před neoprávněnou osobou nemůže. Městský soud tak stěžovatele v skutku zavázal k postupu, který není v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla ovlivnit zákonnost napadeného rozsudku. V dalším řízení bude povinností městského soudu posoudit, zda lze s utajovanými informacemi žalobce seznámit (za současného dodržení podmínek plynoucích z ustanovení § 45 s. ř. s.) a provádět jimi dokazování v souladu s § 77 s. ř. s. Následně bude na městském soudu případně podrobit napadené správní rozhodnutí přezkumu z hlediska relevance skutečností, které jsou v utajovaných částech spisu obsaženy a na základě toho rozhodnout, zda má skutková podstata, z níž stěžovatel vycházel, oporu ve spisech.

Z výše uvedených důvodů je tedy namíste napadený rozsudek zrušit a věc městskému soudu vrátit k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V následujícím rozhodnutí městský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), zároveň rozhodne o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu